

A Magyar Szabadalmi Hivatal Szabadalmi Tárának elektronikus tájékoztató eszközei II.

Cikksorozatunk előző részében ismertettük a magyar és a nemzetközi viszonylatban legjelentősebb CD-ROM iparjogvédelmi adatbázisokat. A második részben bemutatjuk a közép- és kelet-európai regionális szabadalmi, valamint a védjegyekkel kapcsolatos legfontosabb nemzeti és nemzetközi optikai lemezen publikált adatbázisokat. Foglalkozunk a tári online kutatás helyzetével és lehetőségeivel. Az Internet térhódítása az iparjogvédelmi tájékoztatás területén is érezteti hatását, így természetesen a Szabadalmi Tár ügyfelei részére is biztosít ingyenes Internet-használatot. Bemutatjuk az MSZH honlapját, s végül a hivatal honlapjáról is elérhető IBM Patent Server és az „esp@cenet” internetes adatbázisokat.

Közép- és kelet-európai szabadalmi CD-ROM adatbázisok

A regionális szabadalmi tájékozódás fontos eszközei az Európai Szabadalmi Hivatal (European Patent Office = EPO) által az ESPACE sorozat tagjaként kiadott *ESPACES PRECES* és *SPACE ACCESS PRECES* CD-ROM adatbázisok, amelyek egymást kiegészítve átfogó tájékoztatást nyújtanak a régió szabadalmi dokumentumaiban kutatni szándékozó felhasználó számára.

ESPACES PRECES

Nyolc közép- és kelet-európai ország megadott szabadalmainak leírását tartalmazza képmás formátumban az EPO *ESPACES* adatbázis-sorozatának *PRECES* tagja: Patents from the Region of Eastern and Central European States. Az adat-szolgáltató országok: Bulgária (BG), Csehország (CS), illetve 1992-ig Csehszlovákia (CZ), Lengyelország (PL), Lettország (LT), Litvánia (LV), Magyarország (HU), Románia (RO), Szlovákia (SK). Az adatbázis 1993 óta jelenik meg, évente változó lemezszámmal. A lemezek száma az egyes országokban megadott szabadalmak számától függ, amely az adatbázis indulásakor volt a legmagasabb, 1993–1994-ben évente nyolc lemez. A bejelentkező képernyő az 1. ábrán látható.

Az 1. táblázat mutatja a lajstromszámhatárokat országonként és kezdő évvel.

A képmás adatbázisnak kettős jelentősége van: egyrészt az elektronikus archiválásban, másrészt

hogyan az adatbázis egyes tételei tartalmazzák a visszakereshető bibliográfiai adatokat is. Keresőeszközként használatuk nehézkes, mivel a teljes szabadalmi leírások roppant helyigényesek, és egy lemez kb. 600–1000 tételt tartalmaz.

1. ábra A *PRECES* bejelentkező képernyője

1. táblázat

Lajstromszámhatár	Kezdő év
BG 48221 –	1991 –
CZ 272051 –	1991 –
HU 204000 –	1991 –
LT 3001 –	1994 –
LV 10001 –	1994 –
PL 153900 –	1991 –
RO 100001 –	1990 –
SK 277680 –	1993 –

ESPACE ACCESS PRECES

A fenti hátrányok leküzdésére jött létre 1997-ben az ESPACE ACCESS PRECES adatbázis, amely ugyanezen országok szabadalmi hivatalai által közzétett szabadalmi bejelentések és megadott szabadalmak bibliográfiai adatait tartalmazza visszakereshető formában. A bibliográfiai adatbázis évente jelenik meg.

Keresési lehetőségeit a 2. táblázatban foglaltuk össze, amely az adatbázis tartalmát országok és dokumentumtípusok szerint mutatja.

A 3. táblázatban az ESPACE ACCESS PRECES bibliográfiai CD-ROM adatbázis kereshető adatmezői láthatók.

2. táblázat

Az ESPACE ACCESS PRECES adatbázis tartalma

Ország	Tartalom és dokumentípus
BG	A1 szerzői tanúsítványok A2 kiegészített szerzői tanúsítványok A3, B1, B2 szabadalmak A4 kiegészített szabadalmak
CS	B1 szerzői tanúsítványok B2 szabadalmak B6 szabadalmak (az 1990-es törvény szerint)
CZ	B6 szabadalmak
HU	B szabadalmak B3 átmeneti szabadalmak X titkos szabadalmak
LT	B szabadalmak
LV	B szabadalmak
PL	B1 szabadalmak B2 átmeneti szabadalmak B3 kiegészített szabadalmak B4 átmeneti kiegészített szabadalmak
RO	B1 szabadalmak
SK	B6 szabadalmak X titkos szabadalmak

3. táblázat

Kereshető adatmező

Az adatbázis keresőmezői	Mezőazonosítók
Az angol nyelvű kivonat szavai	AB (1)
Bejelentési dátum	AD
Bejelentési szám	AN
Közzétételi dátum	DP
Az angol nyelvű cím szavai	ET
Az összes osztályjelzet	IC
Feltaláló	IN (2)
Dokumentumtípus	KI
Fő (első) osztályjelzet	MC
Elsőbbségi szám	NP
Bejelentő	PA (3)
Elsőbbségi dátum	PD
Közzétételi szám (lajstromszám)	PN (4)
Közzétevő hivatal	PO
Cím	TI (5)

A táblázaton kívül egyes országok rekordjai külön mezőazonosítóval is kereshetők:

(1) A kivonatok szavai	ABBG, ABCS, ABHU, ABPL, ABRO
(2) A feltalálók nevei	INBG, INCS, INHU, INPL, INRO
(3) A bejelentők nevei	PABG, PACS, PAHU, PAPT, PARO
(4) A közzétételi számok vagy lajstromszámok	PNBG, PNCS, PNCZ, PNHU, PNL, PNLV, PNPL, PNRO, PNSK
(5) A címek szavai	TIBG, TICS, TIHU, TIPL, TIRO

Az adatbázis keresőszoftvere a PATSOFT 3.3 (DOS) verziója, illetve a MIMOSA 3.2 (Windows) verziója. Az előbbi nyitó képernyőjét 15 nyelv közül, az utóbbit az angol, francia, német nyelv közül lehet választani.

A védjegykutatás CD-ROM adatbázisai

A védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodást 1891-ben kötötték. A védjegy sokoldalú szerepet tölt be a piaccgazdaságban, az árjelzők egyik legfontosabb fajtája, a minőségért szavatol stb. A védjegyeknek a magyar gazdasági életben egyre nagyobb a jelentőségük, a védjegykutatói igények ezzel párhuzamosan növekednek.

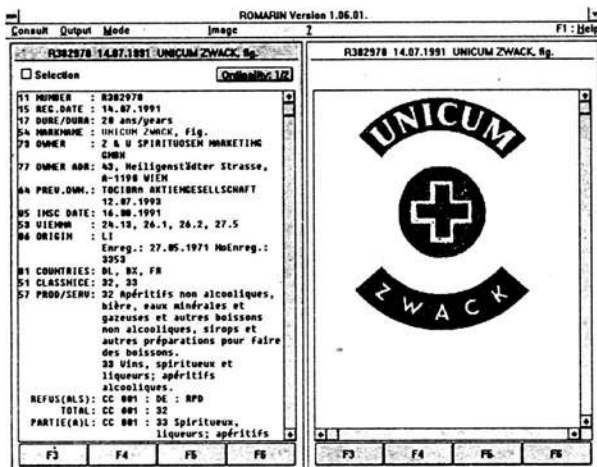
ROMARIN

A „ROMARIN” rozmaringot jelent francia nyelven, védjegyadatbázis nevéként viszont a Read Only Memory of Madrid Active Registry Information (a Madridi Megállapodás alapján regisztrált nemzetközi védjegyek adatai CD-ROM-on) kifejezés rövidítése.

Az adatbázis a Szellemi Tulajdon Világszervezetének kiadványa, a Madridi Megállapodás tagországainak lajstromozott és jelenleg is érvényben lévő, több mint 320 000 nemzetközi védjegy szöveges információit tartalmazza. Az adatbázis rekordjainak harmadához védjegyábra is kapcsolódik.

A védjegyek bibliográfiai adatain kívül az eredetmegjelölések oltalma, a Nizzai és Bécsi Osztályozás szövege francia és angol nyelven (kereshető és lapozható formában), valamint a tárgyév kumulált ábrái is szerepelnek az adatbázisban.

A bibliográfiai adatok a Biblio CD-ROM lemezen található, amelyet havonta frissítenek, míg az ábrákat tartalmazó Images lemez évente egyszer jelenik meg (lásd 2. ábra).

2. ábra Egy rekord megjelenítése a ROMARIN adatbázisban

Az adatbázis a nemzetközi védjegybejelentések következő adatait tartalmazza:

- nemzetközi lajstromszám;
- a nemzetközi bejelentés dátuma;
- az oltalom időtartama;
- a védjegy neve;
- a védjegy részletezése, színei, színkódokkal;
- a jogosult neve, címe;
- a képviselő neve, címe;
- a nemzetközi lajstromozás dátuma;
- ábrás védjegy esetén a Bécsi Oszályozási jelzetek;
- a nemzeti lajstromozás dátuma, országkódja;
- az elsőbbség dátuma;
- a megjelölt országok;
- későbbi területkiterjesztések, illetve területlemondások;
- a Nizzai Oszályozás;
- árujegyzék;
- részleges elutasításokra vonatkozó adatok.

A keresőprogram – GTITM for Windows – menüvezérelt, angol vagy francia nyelvű felhasználói felülettel. A felhasználók számára háromféle keresési módot biztosít: egyszerű, támogatott és szakértői keresést. Az összes mezőre lehet keresőfeltételt megadni. A keresési feltételeket logikai operátorokkal lehet összekapcsolni, csak jobb oldali csonkolás alkalmazható. A találati halmaz megjelenítési módjai: csak szöveges, szöveges és ábrás, csak ábrás. Az adatbázis szolgáltatásai közé tartozik még a keresőkérdés mentése, betöltése, a találatok nyomtatása, fájlba mentése.

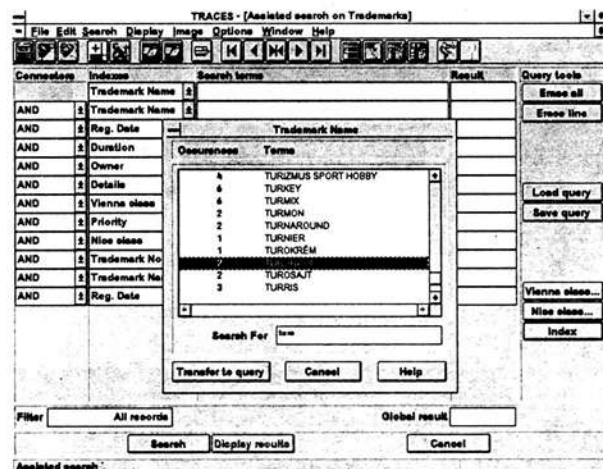
A szoftver fejlesztőinek egyik legfontosabb újdonsága, hogy egyidejűleg párhuzamos keresést tesz lehetővé többféle CD-ROM-on a ROMARIN-család tagjai közül (TRACES – lásd később –, Benelux Trademarks, OHIM, DEMAS stb.). Ezenkívül az előfizetők az Internetről a legfrissebb

adatokat fájlba letölthetik, és ezzel kiegészítve az utolsó ROMARIN lemezt, naprakészek lehetnek.

TRACES

„TRAdemarks from the region of Central and Eastern European States” rövidítése, amely a PHARE regionális iparjogvédelmi program keretén belül hat közép- és kelet-európai ország (Bulgária, Csehország, Lengyelország, Magyarország, Románia és Szlovákia) nemzeti védjegyeit tartalmazza két CD-ROM-on.

Az adatbázis ugyanolyan keresőfelülettel és rekordfelépítéssel rendelkezik, mint az előbb ismertetett ROMARIN, csak az adattartalom más. A 3. ábrán egy menüvezérelt védjegykutatósi képernyő látható.

3. ábra A TRACES kereső képernyője

A program keresőfelülete angolul, illetve a tagországok nyelvén jelenik meg. Ha az angolt választjuk, akkor a feltett keresőkérdés a lemezen szereplő összes ország adatállományából képezi a találati halmazt. A nemzeti felhasználói felületet választva csak a megfelelő ország adatbázisában lehet keresést végezni. A program biztosítja a hasonlósági kutatás lehetőségét, azaz egy adott kutató védjegy esetében megkeresi a teljesen azonos, illetve két vagy három karakterben különböző védjegyeket.

Online kutatás a Szabadalmi Tárbán

A Szabadalmi Tárban munkatársai arra töreksenek, hogy sokoldalú szolgáltatást nyújtsanak ügyfeleiknek. Így saját állományuk kutatásán kívül lehetőséget teremtenek a távoli számítógépeken működő adatbázisok használatára tradicionális online szolgáltatásokon vagy az Interneten keresztül.

Míg a tár gyűjteményében (papír-, illetve optikai lemez állomány) a kutatás ingyenes, az online tájékoztatás díjköteles szolgáltatás, az ügyfél önköltségi árat fizet.

A keresések típusai, és a leggyakrabban használt adatbázisok a következők:

- Szabadalomcsalád és jogállásadatok kutatása képezik a keresések túlnyomó részét az INPADOC adatbázisban. Az INPADOC 66 ország szabadalmi hivatalától kapja heti vagy havi rendszerességgel, számítógéppel olvasható formában a nemzetközi adatcserében részt vevő országok közlönyeiben megjelent adatokat.
- Újdonságkutatás a Derwent World Patents Index (WPI) és a Chemical Abstracts Service (CAS) adatbázisaiban. A WPI 1963-tól napjainkig műszaki szakterületeken a szabadalmi dokumentumok teljességét nyújtja. A szabadalmak feldolgozásának átfutási idejét tekintve a Derwent a leggyorsabb, kivonatai alaposág és teljesség tekintetében páratlanok, sokszor feleslegessé tehetik az eredeti szabadalmak elolvasását. A CAS (CA, CAOLD, CAPlus, Registry) adatbázisai a kémia és a vegyipar területén a legteljesebb gyűjtőkörrel rendelkeznek. Anyagának 16%-a szabadalom, de magában foglalja a kémia feldolgozott területeinek teljes szabadalmi irodalmát 29 országra és 2 nemzetközi szervezetre kiterjedően.
- A műszaki szint és a tendencia vizsgálatai során szintén a fenti adatbázisok használatát igénylik a felhasználók.

A nyilvános online szolgáltatás gyakorlata alapján ezek az ügyfeleink által többnyire használt adatbázisok. Ezenkívül számos lehetőség van:

1. Folyamatos témafigyelés műszaki, természettudományi, gazdasági stb. szakterületeken. A releváns rekordok floppyra töltése, kinyomtatása. Megrendelésre az eredeti dokumentumok másolatának beszerzése.
2. Céginformációk. A cégek fontosabb adatait tartalmazó adatbázisokban való keresés (a cég neve, címe, fax- és telefonszám, tevékenységi kör, alaptőke, mérlegadatok stb.).
3. Üzleti információk keresése a gazdaság bármely ágazatában, gazdasági-kereskedelmi adatbázisokból (teljes tanulmányok vagy egyes fejezeteik keresése). Statisztikai adatok készítése.
4. Kutatás-fejlesztési projektekről tájékoztatás (EU, NATO stb.).
5. Idézetségeresés.

Az online kutatásokat ez ideig hagyományos online elérési módon végeztük, bár mára a legtöbb adatbázis-szolgáltató központ megjelent az Interneten. Az általunk leginkább használt STN International is – hasonlóan a többi hosthoz – adatbá-

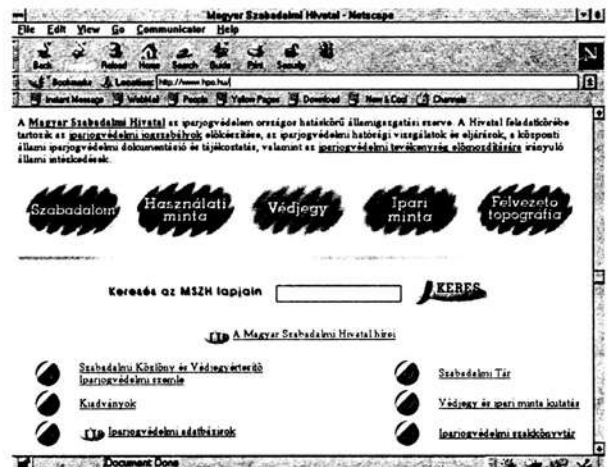
zisainak egy részét webhelyen is hozzáférhetővé tette. Az STNEasy nevű tartalomszolgáltató mind a végfelhasználóknak, mind a professzionális közvetítőknek kínálja 59 adatbázisát. Lehetőség van alapfokú és haladó keresési módra. A kutatónak azonban tudnia kell, hogy az STNEasy még nem helyettesíti az online szolgáltatóközpontot, jelenleg több hiányossága van: néhány adatbázis hiányzik, finom kereséseket nem lehet végezni az adatbázisokban, a kémiai szerkezetkeresés sem oldható meg.

Mivel a webfelületen elérhető adatbázisok nem professzionális kutatóeszközök, az online kutatás továbbra is hagyományos módon történik a tárban.

Ingyenes iparjogvédelmi adatbázisok az Interneten

A világhálón a legkülönbözőbb, óriási mennyiségű adathoz lehet hozzájutni, így természetes, hogy a szabadalmi információk is felkerültek rá, s a szolgáltatók egy része ingyenes hozzáférést biztosít adatbázisaikhoz. Az internetes adatbázisok lehetővé teszik, hogy az intézmények, vállalkozók, feltalálók munkahelyükön, vagy akár otthonukban modernes számítógép segítségével kutatást végezzenek.

Itt csak a tájékoztatás szempontjából szóba jöhető legfontosabb helyeket mutatjuk be, elsőként természetesen a Magyar Szabadalmi Hivatal weblapját. Az MSZH 1996 közepén tette fel a hálózatra honlapját (4. ábra). 1997 nyarától ingyenes iparjogvédelmi adatbázisokat is hozzáférhetővé tett. Az Oracle adatbázis-kezelővel működtetett rendszerből kerülnek ki az egyes oltalmi formákra vonatkozó bibliográfiai adatok, s az adatbázisokat havi rendszerességgel frissítik.

4. ábra Az MSZH honlapja a Weben

Az MSZH honlapjának címe: <http://www.hpo.hu>, ahol magyar és angol nyelven juthatnak információkhoz a látogatók. A felső sorban a megszerzhető ötféle jogi oltalom nevét találjuk. Rákattintva a színes ábrákra, kérdés-felelet formában megismerkedhetünk az egyes oltalmakkal, illetve a megszerzésükre vonatkozó információkkal. Minden egyes oltalmi formához tartozik egy folyamatábra, amely az engedélyezési eljárás részletes ismertetését tartalmazza a bejelentéstől a megadásig, valamint a felmerülő költségeket kiszámíthatjuk, de megtudhatjuk azt is, hogy milyen formai követelményeknek kell megfelelnie egy oltalmi bejelentésnek.

Az oltalmi gombok fölött találjuk a Magyar Szabadalmi Hivatal alapító okiratában meghatározott feladatköröket, s ezekről bőveges ismereteket szerezhethetünk a további oldalakon. Ha az „iparjogvédelmi jogszabályok”-ra kattintunk, a jogszabályok tartalomjegyzékére bukkanunk, melynek minden egyes tétele mögött a teljes jogszabály szövege olvasható.

Itt található még: ismertető a Szabadalmi Tár-ról, Iparjogvédelmi Szakkönyvtárról, Védjegy- és Ipariminta-kutatóról, Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőről, kiadványokról, magyar feltalálókról és találmányaikról. A következő iparjogvédelmi adatbázisokat is innen érhetjük el:

- *Hunpatéka Online* – az érvényes magyar szabadalmi és használati mintaoltalmi dokumentumok, valamint a folyamatban lévő bejelentések adatbázisa, kivonatokkal, igénypontokkal és jellemző ábrákkal. Az adatbázis segítségével képet alkothatunk az elmúlt 20 év érvényes szabadalmi és használati mintaoltalmi dokumentumai alapján az egyes szakterületek műszaki színvonaláról, a folyamatban levő bejelentésekről. A webes keresőfelületek mind parancsmódú, mind űrlapos keresést lehetővé tesznek.
- *Hunpatéka NIIF* – a magyar szabadalmi és használati mintaoltalmi dokumentumok csak bibliográfiai adatait tartalmazó adatbázisa (1986–1997).
- *Közlöny adatbázis* – a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő adatbázis-változata, amelyben az egyes oltalmi rovatok bibliográfiai adatai kereshetők és jeleníthetők meg.
- *Indigó* – az érvényes ipari mintaoltalmak és a folyamatban levő bejelentések bibliográfiai adatbázisa. A bibliográfiai adatok mellett az egyes tételekhez tartozó színes ábrákat is tartalmazza. Frissítése havonta történik.
- *Védjegy adatbázis* – 1996 januárja óta lajstromozott, megújított, vagy jogosultság-változáson átment magyar védjegyeket, valamint 1997 augusztusától a védjegybejelentések bibliográfiai adatait és ábráit tartalmazza.

Az MSZH honlapján 1998 májusa óta megjelennek a teljes magyar szabadalmi leírások letölthető PDF formátumban. A szabadalmi leírások lajstromszámmal azonosított listája jelenik meg az oldalakon, és a FIND utasítással lehet megkeresni az adott leírást. A teljes leírások elérhetők a Szabadalmi Tár oldaláról, az újdonságok oldalról, és a Hunpatéka Online adatbázisban történő kereséskor minden olyan alkalommal megjelenik a leírás ikonja, amikor a megtalált tételhez szabadalmi leírás is tartozik.

Honlapunk tartalomjegyzékében megtalálhatók az iparjogvédelmi szempontból fontos *www*-címek. A címekre kattintva többek között eljuthatunk a nemzeti hivatalokhoz és nemzetközi szervezetekhez, kereskedelmi adatbázis-szolgáltató központokhoz, adatbázis-előállítókhoz, szabadalmi adatbázisok szerveréhez, szabadalmi ügyvivői irodák címeihez. (Összességében kb. 100 címre.) Ezek közül a fontos címek közül most csupán két nagyon hasznos webhelyet mutatunk be.

Amerikai internetes szabadalmi webszolgáltatások

Az Amerikai Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy Hivatala (US Patent and Trademark Office = USPTO) szabadalmi dokumentumainak adatait további felhasználásra néhány éve már önköltségi áron adja, sőt saját weblapjain először ingyen kínálja több mint 20 év szabadalmi dokumentumainak bibliográfiai adatait*. Ezért van meglehetősen sok amerikai szabadalmi adatbázis a Weben.

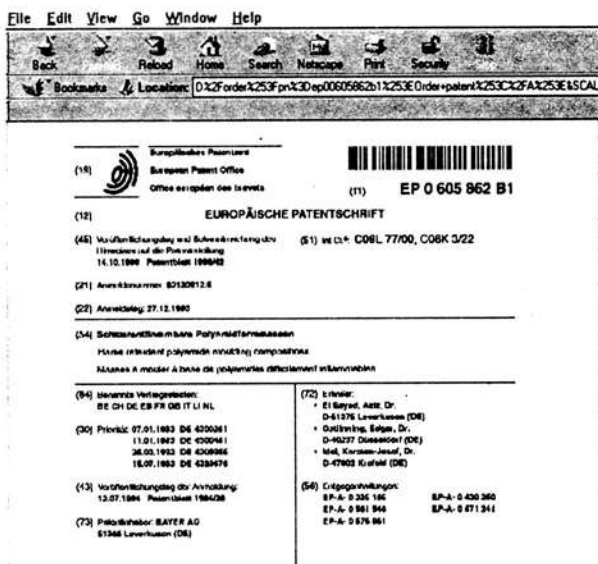
Az ingyen elérhető adatbázisok közül az egyik legjelentősebb az IBM Patent Server (<http://www.patents.ibm.com>), 1997-től érhető el. 1971-től több mint 2 millió szabadalmi dokumentum bibliográfiai adatait, kivonatait és igénypontjait tartalmazza kereshetően, és 1974-től minden szabadalmi leírás képmása is megjeleníthető, letölthető (5. ábra).

Négy különféle keresőfelületet bocsát a rendelkezésünkre:

- a bejelentkező oldal keresőfelülete,
- egyszerű kereső űrlap,
- haladó keresést támogató felület,
- a lajstromszám szerinti keresés űrlapja.

Ebben az évben az IBM Intellectual Property Network bővítette szolgáltatását, aminek eredményeként az amerikai szabadalmak mellett PCT-bejelentések, EP A és B dokumentumok keresésére is lehetőség van. A PCT-bejelentéseket 1997-től, az EP A dokumentumokat 1978-tól, míg az EP B dokumentumokat 1980-tól kereshetjük vissza.

* Az USPTO internetes szolgáltatásairól szóló cikk *Jane S. Myers* tollából a TMT 1998. 6. számában jelent meg (p. 222–227.).

5. ábra Megadott EP szabadalom képmásának megjelenítése

Lehetőség van a teljes gyűjteményben egyetlen kérdéssel kutatni. Teljes szöveges keresés is lehetséges az amerikai szabadalmi leírásokban. Több mint 40 millió beszkenelt oldalt tekinthetnek át a webböngészők.

A keresőmezők száma jelentősen nőtt, a találati listákat oldalakra bontva lehet megjeleníteni.

A dokumentumok közvetlenül letölthetők, fax, CD-ROM vagy papírdokumentumok kérése valamelyik szolgáltatón keresztül lehetséges.

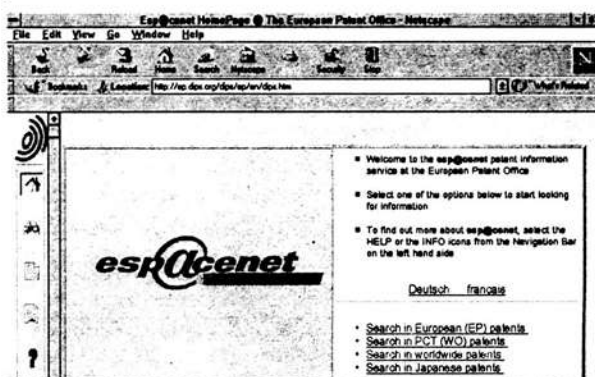
Esp@cenet – az EPO internetes szabadalmi adatbázisa

Az amerikai és japán szabadalmi internetes szolgáltatások felhívták a figyelmet az Európai Unió információtechnológiai lemaradására. Jelentős fejlesztés indult az Európai Szabadalmi Hivatal égisze alatt, az ún. DIPS (Distributed Internet Patent Service) projekt. A program keretében a tagországoknak egy közös rendszeren belül kell hozzáférhetővé tenniük szabadalmi információs adataikat.

A szolgáltatás neve: esp@cenet, és elérése az EPO honlapjáról, illetve a nemzeti hivatalok honlapjáról lehetséges. Ez a cím is megtalálható az MSZH weblapján a fontosabb iparjogvédelmi www-címek között. Az adatbázis képernyőoldala a 6. ábrán látható.

A projekt két szinten valósul meg. Az első szint a legutóbbi két év bibliográfiai adatait, illetve képmásait tartalmazza a nemzeti hivatalok szerverein való eléréssel. A későbbiek során 1970-ig visszamenőleg lehet majd keresni.

A keresés jelenleg egyszerűsített módon lehetséges: öt kulcsszó kombinációját teszi lehetővé, nagyobb mélységig való kutatásra egyelőre nincs

6. ábra Az esp@cenet az EPO honlapján

mód. Csonkolni nem lehet. Az adatbázis használata ingyenes, hozzáférése nincs korlátozva.

Webcíme: <http://www.european-patent-office.org/espacenet/>

Keresőmezők:

- lajstromszám, közzétételi szám;
- bejelentési szám;
- elsőbbségi adatok;
- megadási dátum;
- a bejelentő neve;
- a feltaláló neve;
- NSZO-jelzet;
- a leírás nyelve.

Találat esetén a megjelenítés három formában lehetséges:

- kivonat, bibliográfiai rekord, teljes leírás;
- kivonat és bibliográfiai adatok;
- csak bibliográfiai adatok.

Az esp@cenet adatbázisadatait a nemzeti hivatalok saját anyagukból töltik fel. Az adatbázisban már nemcsak Európa, hanem a világ számos országának anyaga megtalálható. A szolgáltatásban részt vevő, adatbázis-építő országok száma napról napra nő. Az ingyenes Internet-szolgáltató helyek azonban nem versenyezhetnek szolgáltatásaikban a kereskedelmi szolgáltatók által nyújtott kutatási lehetőségekkel. Ezt minden szakmai fórumon hangsúlyozzák az iparjogvédelmi információs szolgáltatás legnevesebb szakemberei.

A Magyar Szabadalmi Hivatal Szabadalmi Tára az iparjogvédelmi kutatás minden eszközét a kutatók, feltalálók és tájékozódni kívánók rendelkezésére tudja bocsátani, azonban a szabadalmakkal kapcsolatos, a jog szempontjából is helytálló adatokért az MSZH közhitelű nyilvántartásait célszerű igénybe venni. Bár sorozatunkban alapvetően az elektronikus információs eszközök ismertetését vállaltuk magunkra, nem lehet említés nélkül hagyni az ezeket szakszerűen, nagy tapasztalattal és eredményesen működtető információs szakembereket, akik mindenkor szívesen kalauzolják ügyfeleiket, és nem csak az információs szuperstrádán.

Irodalom

- BOBROVSZKI J.: Iparjogvédelem és csúcstechnika. = Országos Találmányi Hivatal, Budapest, 1995. 240 p. ISBN 963 85273 2 3
- SPACE PRECES User manual. European Patent Office. 20 p.
- Iránytű a műszaki fejlesztéshez. = Magyar Szabadalmi Hivatal, Budapest, 1997. 177 p. ISBN 963 85273 6 6

Internet címek:

Magyar Szabadalmi Hivatal honlapja: <http://www.hpo.hu>
Európai Szabadalmi Hivatal honlapja: <http://www.european-patent-office.org>

Beérkezett: 1999. IV. 13-án.

A SwetsNet 2.1 változat indítása

A Swets & Zeitlinger üzembe helyezte a SwetsNet 2.1 változatát, a teljes szövegű elektronikus folyóiratok egy központból történő szolgáltatására.

Az új verzió többek között az alábbi fejlesztéseket tartalmazza:

- A felhasználó azonosítása csak az IP-cím alapján azoknak a cégeknek, amelyek nem akarnak jelszót vagy felhasználói kódot használni.
- *Kapcsolódási lehetőség* a könyvtári katalógusokból. A könyvtárak olyan katalógustételeket állíthatnak össze, amelyek a szövegek URL-jét tartalmazzák, megkönnyítve ezzel a felhasználóknak a hozzáférést.
- *Kapcsolódási szolgáltatás* a SwetsNet és más webalapú szolgáltatások között, elsőként a Blackwell Publishers kiadó Linguistics Abstracts Online-hoz.
- *Új témafigyelési funkció*, amelynek segítségével a felhasználók menthetik a keresőprofiljukat, és e-mailen megkaphatják a találatokat.
- *Új archiválási funkció*, amelynek segítségével a felhasználók kiválaszthatják és ideiglenesen tárolhatják a találatok közül a számukra érdekes cikkeket későbbi feldolgozás vagy nyomtatás céljára.
- *Elektronikus kivonatokhoz történő hozzáférés*. A felhasználók számára lehetővé válik, hogy előfizessenek a közreműködő kiadók által kínált folyóiratok elektronikus kivonataira, és azokat online vagy batch módon megkapják. Ebben a szolgáltatásban induláskor az Elsevier, a Kluwer, a Blackwell Science, a Blackwell Publishers és az NRC Press vesz részt, mintegy 2000 folyóirattal.

A SwetsNet 24 kiadóval kötött szerződést teljes szövegű elektronikus folyóiratok szolgáltatására, ami kb. 1100 folyóiratcímet jelent.

/Swets & Zeitlinger-sajtóközlemény, 1998. május, 2 p./

(V. P. É.)

Orosz business információk

Oroszország három legnagyobb, üzleti információkat szolgáltató szervezete egyezséget kötött információforrásaik egységes elérésére az Interneten.

Az Orosz Business Kooperációs hálózat (RBCNet), a Nemzetközi Szellemi Piaci Társaság (MIR) és az Integrum-Techno Ügynökség megalapította a *Russian Business Cooperation Network Consortium* nevű információszolgáltató konzorciumot. A keretprojekt 28 Gbájtnyi információcsomagja Oroszország gyakorlatilag teljes gazdasági, társadalmi és politikai életét lefedi.

Kurrens és archív információk kereshetők az ország különböző régióinak piacairól, cégeiről, törvényhozataláról, vámügyeiről, beruházási környezetéről. A regionális kereskedelmi kamarák kulcsfontosságú publikációit, továbbá különféle magazinok, újságok és periodikumok tekintélyes állományát dolgozzák fel, a *Pravdától a Szibéria Ifjúságáig*.

Az RBCNetet 1995-ben alapították szövetkezésként, olyan céllal, hogy elősegítse az üzleti-gazdasági életet Oroszországon belül és kívül. Az adatbázis a FÁK 50 000 cégéről tartalmaz elsősorban alapszolgáltatásokat, de a szervezet külön megbízásra további részletes céginformációs kutatásokat is vállal. Gyors válaszokat továbbítanak faxon vagy e-mailen.

Ez a szolgáltatás, az RBCNet vezetője, *Valerij Vlaszov* szerint rendkívül hasznos az oroszországi beruházásokban érdekelt vállalatoknak, amelyek a kiszemelt orosz cégek helyzetéről kívánnak informálódni.

A webhelyek: <http://www.rbcnet.ru>,
<http://mir.glasnet.ru>.

/Russian Information from the horse's mouth. = Information World Review, 133. sz. 1998. február, p. 28./

(R. P.)